

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
24.05.2021. - 28.05.2021.

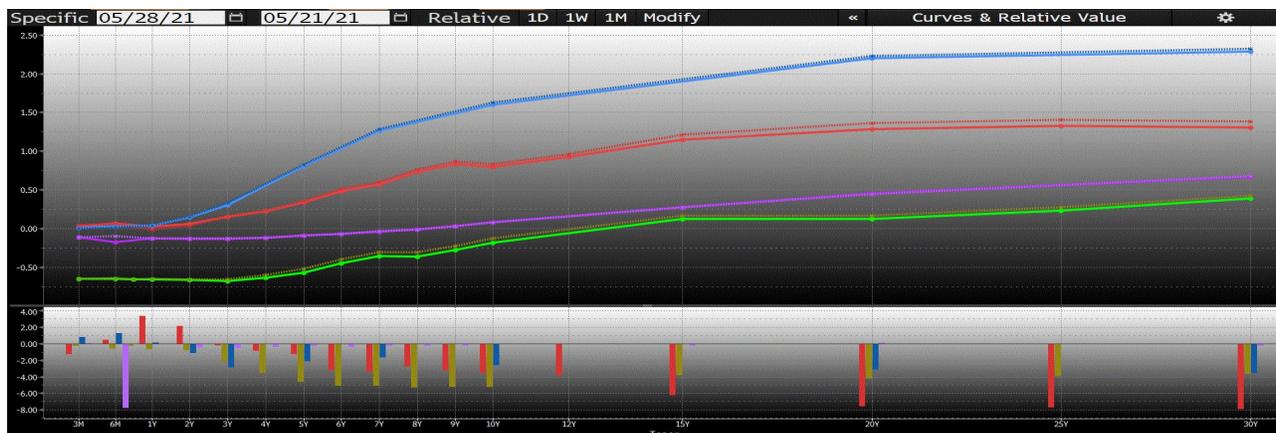
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	21.5.21		28.5.21		21.5.21		28.5.21		21.5.21		28.5.21		21.5.21		28.5.21	
2 godine	-0,65	-0,66	↓		0,15	0,14	↓		0,04	0,06	↑		-0,12	-0,12	→	
5 godina	-0,52	-0,57	↓		0,82	0,80	↓		0,36	0,34	↓		-0,09	-0,09	→	
10 godina	-0,13	-0,18	↓		1,62	1,59	↓		0,83	0,80	↓		0,08	0,08	→	

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	21.5.21	-	28.5.21	
3 mjeseca	-0,631	-	-0,633	↓
6 mjeseci	-0,644	-	-0,650	↓
1 godina	-0,625	-	-0,632	↓

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 28.05.2021. godine (pune linije) i 21.05.2021. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Pad prinosa obveznica eurozone nastavljen je i tijekom prošlog tjedna. Prinosi njemačkih obveznica su u odnosu na prethodni tjedan smanjeni za 1 do 5 baznih bodova, dok je najveći pad od 7 do 12 baznih bodova zabilježen kod italijanskih obveznica. Početkom tjedna su objavljeni tjedni podaci kupovina obveznica ECB u okviru PEPP programa koji su pokazali da je zaključno sa 19. svibnjem neto iznos kupovina iznosio 21,7 milijardi EUR. Navedeni podatak ukazuje na drugi po redu najveći porast tjednih kupovina od odluke ECB na sjednici koja je održana u ožujku. Izjave zvaničnika ECB u promatranom razdoblju su uglavnom bile fokusirane na ublažavanje povećanog očekivanja tržišnih sudionika o mogućnosti usporenja kupovina obveznica u okviru navedenog programa, a koje je došlo do izražaja nakon nedavno objavljenih podataka o rastu inflacije. Pored zvaničnika iz eurozone, izjave zvaničnika Feda kojima su ublaženi rizici od trajne inflacije su, također, imale utjecaj na pad prinosa. Korekcija prinosa navise zabilježena je u četvrtak nakon što se pojavila vijest da bi predsjednik SAD Biden mogao predložiti proračun u vrijednosti od 6 bilijuna USD, a što je utjecalo na pad potražnje za sigurnijim

investicijama. Ipak, prinosi su ponovo smanjeni na kraju prošlog tjedna tako da je na tjednoj razini zabilježen pad istih.

Njemačka je po većim prinosima (0,11%) emitirala petnaestogodišnje obveznice. Na ovoj aukciji, kao što je bio slučaj i sa ranije održanom aukcijom desetogodišnjih obveznica, zabilježen je pad odnosa ponude i potražnje na rekordno nisku razinu od 1,06 (od lipnja 2020. godine) u usporedbi sa 1,27, koliko je taj odnos iznosio na prethodnoj aukciji prije mjesec dana.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP – Njemačka (tromjesečno) final. I tromjesečje	-1,7%	-1,8%	0,5%
2.	GDP – Francuska (tromjesečno) final. I tromjesečje	0,4%	-0,1%	-1,5%
3.	GDP – Finska (tromjesečno) I tromjesečje	-	-0,1%	0,4%
4.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ SVIBANJ	112,3	114,5	110,5
5.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (final.) SVIBANJ	-5,1	-5,1	-8,1
6.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka SVIBANJ	98,0	99,2	96,6
7.	GfK indeks povjerenja potrošača – Njemačka LIPANJ	-5,2	-7,0	-8,6
8.	Indeks poslovnog povjerenja – Francuska SVIBANJ	98	108	96
9.	Indeks ekonomskog povjerenja – Italija SVIBANJ	-	106,7	97,9
10.	Indeks povjerenja potrošača – Italija SVIBANJ	104,0	110,6	102,3
11.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G) OŽUJAK	-	12,7%	1,7%
12.	Maloprodaja – Španjolska (G/G) OŽUJAK	29,1%	41,0%	14,3%
13.	Obujam maloprodaje – Finska (G/G) prelim. TRAVANJ	-	8,0%	6,4%
14.	Obujam maloprodaje – Irska (G/G) prelim. TRAVANJ	-	90,1%	11,7%
15.	Potrošnja stanovništva – Francuska (G/G) TRAVANJ	37,6%	32,0%	16,8%
16.	Stopa inflacije – Francuska (prelim.) SVIBANJ	1,8%	1,8%	1,6%
17.	Stopa nezaposlenosti – Finska TRAVANJ	-	9,0%	8,1%

SAD

Bijela kuća je u petak dostavila Kongresu proračunski plan vrijedan 6 bilijuna USD kojim će povećati potrošnju na infrastrukturu, obrazovanje i borbu protiv klimatskih promjena, tvrdeći da je, fiskalno promatrano, sada opravdano investirati jer su troškovi pozajmljivanja niži, kao i da će kasnije deficit biti manji. Biden je pozvao korporacije SAD da povećaju plaće zaposlenima jer rastuća inflacija i uska grla u ekonomiji kreiraju neujednačenosti u ekonomskom oporavku. S druge strane, republikanci su se suprotstavili najnovijem Bidenovom infrastrukturnom planu u vrijednosti od 1,7 bilijuna USD s prijedlogom da se okvirno osigura oko 257 milijardi USD novih sredstava za ceste, mostove i druge javne poslovne projekte, nudeći mali dio onoga što Biden traži, kako pregovori o infrastrukturnom paketu dostižu kritičnu fazu. Infrastrukturni plan republikanaca bi iznosio 928 milijardi USD tijekom osam godina.

Članica Odbora guvernera Feda Brainard je, vezano za virtualni događaj u organizaciji CoinDesk, izjavila da SAD kao nositelj svjetske rezervne valute moraju biti visoko uključene u digitalna plaćanja, kako takva plaćanja postaju sve češća. Fed je intenzivirao istraživanja i javni angažman na digitalnoj verziji američkog dolara. Predsjednica Feda iz San Franciska Daly je izjavila za CNBC da se vode razgovori o ublažavanju monetarnih olakšica, misleći pri tome na moguću redukciju otkupa obveznica na mjesečnoj razini koje trenutno iznose 120 milijardi USD. Te kupovine obveznica zajedno s gotovo nultnim kamatnim stopama imaju za cilj smanjenje troškova pozajmljivanja i poticanja zapošljavanja i investiranja. Daly je istaknula da želi sve uvjeriti da sada neće biti poduzete nikakve akcije, te dodala da, iako je optimistična vezano za smanjenje troškova pozajmljivanja i poticanja zapošljavanja, i dalje primjećuje da postoji nedostatak od više od 8 milijuna poslova koji su postojali prije pandemije, a koji još uvijek nije prevaziđen. Republikanski senator Moore Capito je u nedjelju izjavio da pregovori s predsjednikom Bidenom o potencijalnom masivnom paketu za infrastrukturna ulaganja polako napreduju, iako postoje neslaganja oko veličine i obujma tog zakona.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks aktivnosti iz Čikaga	TRAVANJ	1,20	0,24	1,71
2.	FHFA indeks cijena kuća (M/M)	OŽUJAK	1,0%	1,4%	1,1%
3.	Prodaja novih kuća (M/M)	TRAVANJ	-7,0%	-5,9%	7,4%
4.	Indeks povjerenja potrošača	SVIBANJ	118.8	117.2	117.5
5.	Indeks prerađ. sektora Feda iz Richmonda	SVIBANJ	19	18	17
6.	MBA aplikacije za hipotekarne kredite	21. svibnja	-	-4,2%	1,2%
7.	Porudžbine trajnih dobara P	TRAVANJ	0,8%	-1,3%	1,3%
8.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih	22. svibnja	425.000	406.00	444.00
9.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih	15. svibnja	3.680.000	3.642.000	3.738.000
10.	GDP (Q/Q)	I tromjesečje	6,5%	6,4%	4,3%
11.	Indeks raspoloženja potrošača	23. svibnja	-	53.8	55.3
12.	Veleprodajne zalihe (M/M) P	TRAVANJ	0,7%	0,8%	1,1%
13.	Osobni dohoci	TRAVANJ	-14,2%	-13,1%	20,9%
14.	Osobna potrošnja	TRAVANJ	0,5%	0,5%	4,7%
15.	PCE deflator (G/G)	TRAVANJ	3,5%	3,6%	2,4%
16.	Indeks povjer. potrošača Sveučilište Mičigen F	SVIBANJ	83.0	82.9	88.3

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast sa razine od 1,2182 na razinu od 1,2192.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Guverner BoE Bailey je izjavio da ne vidi dugoročne implikacije neočekivanog rasta inflacije, kako ekonomija prevazilazi pandemiju Covid19. Masivno javno zaduživanje Velike Britanije je tijekom prošlog mjeseca počelo postupno da se ublažava, prvi put od početka pandemije Covid-19, što je rezultat poboljšanja ekonomskih očekivanja. Tenreiro, koja je članica MPC BoE, je izjavila da očekuje da će globalni financijski uvjeti nastaviti da podržavaju ekonomski rast, te da Fed neće morati naglo povećavati kamatne stope. Prema njenom mišljenju, financijski uvjeti će ostati prilično prilagodljivi u narednih nekoliko godina, dok je dodala da je Fed odlučan u tome da neće uskoro povećavati kamatne stope i da neće odgovarati na privremeni rast cijena. Član MPC BoE Vlieghe je izjavio da je njegov scenario da će se ekonomija razvijati slično kao i prema projekcijama u svibnju, ali uz određeno zaostajanje u središnjim projekcijama. Prema tom scenariju, prvo povećanje referentne kamatne stope BoE će biti odgovarajuće “kada se dobro utone u 2022. godinu”, uz određena umjerena pooštavanja u politici nakon toga.

Iz BoE je priopćeno da je Brexit Velikoj Britaniji pružio jedinstvenu priliku da preoblikuje globalno važan sektor osiguranja bez ublažavanja visokih regulatornih standarda. U tom kontekstu, izvršni direktor za superviziju osiguranja u BoE Sweeney je istaknuo da sada postoji mogućnost da se uspostave vlastita usmjerenja kada je u pitanju osiguranje.

Potpredsjednik EU komisije Šefčović je izjavio da traga za rješenjem kojim bi se eliminirali poremećaji u poslovanju prouzrokovani Brexit sporazumom, a koji je razvijen s ciljem da zaštiti jedinstveno tržište EU bloka na granici s Velikom Britanijom, odnosno između Irske i Velike Britanije, bez povratka “teškim” granicama.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Pozajmice javnog sektora (u mlrd GBP)	TRAVANJ	32,8	31,0	25,5
2.	CBI volumen maloprodaje	SVIBANJ	25	18	20
3.	Llyods poslovni barometar	SVIBANJ	-	33	29

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad sa razine od 0,86052 na razinu od 0,85935, dok je tečaj GBPUSD povećan sa razine od 1,4150 na razinu od 1,4188.

JAPAN

Tijekom proteklog tjedna guverner BoJ Kuroda je izjavio da neujednačenost oporavka svijeta od recesije izazvane koronavirusom može dovesti do povećane štednje, ekonomske nejednakosti i zaduženosti, što može voditi smanjenju prirodne kamatne stope. Kako se globalna ekonomija izdiže od početnog udara pandemije Covid19, uloga središnjih banaka će se promijeniti s pružanja podrške za održavanje likvidnosti do pomaganja kompanijama da ostanu solventne.

Bivši član odbora BoJ Suda je izjavio da nedostatak konvencionalnih monetarnih alata za vođenje politike potiče BoJ da se približi sferi fiskalne politike, što bi moglo ugroziti njenu političku neovisnost. Zakon koji je stupio na snagu 1998. godine dao je BoJ nadležnost nad širokim spektrom alata koji utječu na ekonomiju, poput smanjena kamatnih stopa ili kupovine državnih obveznica. Međutim, potrebno je da BoJ dobije suglasnost Vlade za korake u politici za koje se tradicionalno smatra da su izvan njene nadležnosti, kao što je kupovina rizične aktive poput ETF-ova kojima se trguje na burzi. Suda je dodao da ga zabrinjava sve veći porast vođenja politike BoJ kojoj je potrebna suglasnost Vlade, poput kupovine ETF-ova, kao i da se monetarna politika pretvara u nešto što ne može biti sprovedeno isključivo kroz uobičajne operacije BoJ.

Viši poslanik vladajuće stranke Japana Yamamoto je izjavio da se očekuje da će Vlada sastaviti dodatni proračun u listopadu ili studenome, te je pozvao na potrošnju u vrijednosti od oko 239 milijardi USD za ublažavanje ekonomskog udara izazvanog pandemijom. Također, pozvao je BoJ da pojača kupovinu aktive kako bi dodatno oslabio JPY i pomogao ekonomiji koja se oslanja na izvoz, kao i da se mora angažirati više jer se Japan vraća deflaciji. Yamamoto je zaključio da BoJ, umjesto toga smanjuje program kvantitativnih olakšica. On smatra da bi BoJ trebalo da nastoji da više oslabi JPY potičući kupovinu državnih obveznica i tražeći novu aktivu, poput municipalnih i stranih obveznica. Premijer Suga je produžio izvanredno stanje do 20. lipnja u Tokiju, Osaki, i drugim regijama koje zajedno čine oko polovice ekonomije.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Prodaja u robnim kućama (G/G)	TRAVANJ	-	167,0%	21,8%
2.	Porudžbine strojnih alata (G/G) F	TRAVANJ	-	120,8%	65,1%
3.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	TRAVANJ	0,9%	1,0%	0,7%
4.	Prodaja u supermarketima (G/G)	TRAVANJ	-	6,0%	1,3%
5.	Vodeći indeks F	OŽUJAK	-	102.5	98.9
6.	Koicidirajući indeks F	OŽUJAK	-	93.0	93.0
7.	Stopa nezaposlenosti	OŽUJAK	2,7%	2,8%	2,6%

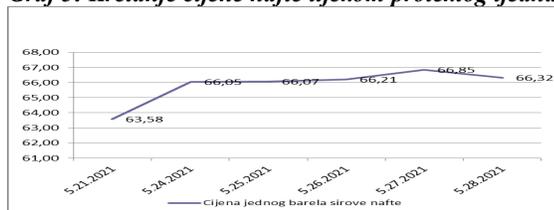
JPY je tijekom proteklog tjedna blago deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast sa razine od 132,72 na razinu od 133,93. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast sa razine 108,96 na razinu od 109,85.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 63,58 USD (52,19 EUR). Početkom tjedna cijena nafte je bilježila rast, s obzirom na to da su investitori s jedne strane pratili oporavak tražnje za ovim energentom, a s druge strane način na koji bi se tržištu omogućilo da se prilagodi dodatnim količinam nafte iz Irana, ukoliko nuklearni sporazum s tom zemljom oživi. Do kraja tjedna cijena nafte je bila pod utjecajem ovih očekivanja. Sastanak OPEC+ se održava ovog tjedna, a očekuje se da će se kartel nastaviti držati trenutnog plana povećanja obujma ponude u lipnju, iako bi plan za srpanj mogao biti preispitan zbog pokrenutih pregovora s Iranom. Tijekom proteklog tjedna naftom se trgovalo po cijeni koja je blizu najviše razine zabilježene u posljednje dvije godine, a pod utjecajem optimizma oko rasta tražnje koju predvode SAD, a što nadmašuje zabrinutost da bi se dodatnom ponudom nafte od strane Irana, nakon ublažavanja sankcija ovoj zemlji, pojavio višak ponude na tržištu. Blagi pad cijene nafte zabilježen je u petak, uglavnom pod utjecajem očekivanja ishoda sastanka OPEC+, kao i komentara analitičara vezano za ponudu nafte od strane Irana. Tijekom svibnja OPEC+ je postupno povećao dnevnu proizvodnju nafte za 350.000 barela, dok se za lipanj očekuje rast za 441.000 barela dnevno. Saudijska Arabija je povećala obujam ponude za 250.000 u svibnju, 350.000 barela u lipnju i za srpanj je planirano dodatnih 400.000 barela. Sve u svemu, očekuje se da će OPEC+ tijekom srpnja ponuditi dodatnih 1,5 milijuna barela na tržištu.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 66,32 USD (54,40 EUR). Promatrano na tjednoj razini cijena nafte je povećana za 4,31%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak je cijena jedne fine unce zlata iznosila 1.881,25 USD (1.544,29 EUR). Početkom tjedna cijena zlata je zabilježila postupni rast s obzirom na to da su investitori bili u iščekivanju ekonomskih podataka za SAD u proteklom tjednu, a koji ukazuju na tempo oporavka SAD. Hedž fondovi i ostali špekulanti su povećali neto duge pozicije u fjučersima i opcijama na zlato, te su se ove pozicije našle na najvišoj razini od siječnja. Sredinom tjedna cijena zlata je probila razinu od 1.900 USD po unci pod utjecajem signala da znakovi inflatornih pritisaka pojačavaju zabrinutost za ekonomski rast, dok zvaničnici Feda uvjeravaju investitore u nastavak postojeće monetarne politike. Pored ovih vijesti, dodatnu podršku rastu cijene ovog plemenitog metala dao je i pad prinosa državnih obveznica SAD. Do kraja tjedna cijena se održavala na razini od oko 1.900 USD po unci. Reuters je objavio vijest da je Narodna banka Kine odobrila komercijalnim bankama uvoz velikih količina zlatnih poluga tijekom travnja i svibnja, te se očekuje da je ugovoren uvoz od oko 150 tona zlatnih poluga. Podaci carine Švicarske pokazuju da je u Kinu izvezeno 40,2 tone zlata u travnju, što je prema trenutnoj cijeni vrijednost od oko 2,5 milijarde USD, a što je više nego u posljednjih 14 mjeseci zajedno. Iz Švicarske je tako u Hong Kong izvezeno 10,1 tona zlata, što je najviše od siječnja 2020. godine. Tijekom trgovanja u petak cijena zlata je zabilježila rast nakon što su podatci o maloprodajnim cijenama u SAD zabilježili rast tijekom travnja. Rast maloprodajnih cijena pojačao je inflatorna očekivanja, što se odrazilo na rast cijene zlata.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.903,77 USD (1.561,49 EUR). Na tjednoj razini cijena zlata je zabilježila rast od 1,20%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

